

राज्य शासकीय कर्मचा-यांना/अधिका-यांना घरबांधणीसाठी देण्यात येणा-या अग्रिमावर व वाहन खरेदी करण्यासाठी देण्यात येणा-या अग्रिमावर आकारण्यात येणारे सर्वसाधारण व्याजाचे दर (१९५०-५१ ते १९९७-९८) व दंडनीय व्याजाचे दर (१९५९-६० ते १९९६-९७), व्याजाची रक्कम काढण्याची पध्दत वगैरे संबंधीची संकलित माहिती.

महाराष्ट्र शासन,
वित्त विभाग,

परिपत्रक क्रमांक: अग्रिम-१०९९/प्र.क्र.४९/९९/विनियम,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक : ५ मे, २०००.

परिपत्रक

मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ मधील नियम क्रमांक १३३ (सहा) अनुसार, नियम क्रमांक १३४ ते १४१ मध्ये विहित केलेल्या विविध प्रयोजनांसाठी राज्य शासकीय कर्मचा-यांनी घेतलेल्या व्याजी अग्रिमावर आकारावयाच्या सरळ व्याजाचे दर शासनाने वेळोवेळी काढलेल्या कार्यकारी आदेशांद्वारे विहित केलेले आहेत.

२. गतकाळातील निरनिराळ्या आर्थिक वर्षासाठी उपरोक्त प्रयोजनांकरीता विहित केलेले व्याजदर काय आहेत, वसूल करावयाच्या व्याजाची रक्कम कशी काढावी, याचे मार्गदर्शन करण्यासाठी इत्यादी संबंधात वित्त विभागाकडे अनेक शासकीय कार्यालयांकडून/विभागांकडून वेळोवेळी व सातत्याने विचारणा होत असते. यासंबंधीच्या जून्या शासन निर्णयाच्या प्रती प्रत्येक शासकीय कार्यालयाला पुरविणे व्यवहार्य नाही. याबाबतचे संदर्भ प्रतिसंदर्भ टाळण्याच्या दृष्टीने वर नमूद केलेल्या विषयांवरील माहिती एकत्रित करून संकलित करण्याची गरज भासल्याने यासंबंधीची माहिती वित्त विभागाने संकलित केली आहे आणि ती यासोबत माहितीकरिता व मार्गदर्शनासाठी जोडली आहे. ही माहिती अशी :--

(१) १९५०-५१ ते १९७३-७४ या आर्थिक वर्षासाठी घरबांधणी अग्रिमावर व इतर सर्व अग्रिमांवर आकारावयाचे सरळ व्याजाचे दर दर्शविणारे "विवरणपत्र-अ" सोबत जोडले आहे.

(२) १९७४-७५ ते १९७७-७८ या आर्थिक वर्षासाठी वरील (१) मधील प्रयोजनांसाठी विहित केलेले सरळ व्याजाचे दर दर्शविणारे "विवरणपत्र-ब" सोबत जोडले आहे.

(३) १९७८-७९ ते १९९८-९९ या आर्थिक वर्षासाठी घरबांधणी अग्रिमावर आणि मोटार गाडीखेरीज अन्य वाहनांच्या

खरेदीसाठी घेतलेल्या अग्रिमावर आकारावयाचे सरळ व्याजाचे दर दर्शविणारे " विवरणपत्र-क " सोबत जोडले आहे.

(४) घरबांधणी अग्रिमावर सरळ व्याजाच्या निरनिराळ्या दराने देय व्याज परिगणना करण्याची रीत (सूत्रासह) विस्ताराने दर्शविणारे " परिशिष्ट-एक " सोबत जोडले आहे.

(५) वाहन खरेदीसाठी दिलेल्या अग्रिमावर सरळ दराने देय व्याज परिगणन करण्याचे सूत्र व रीत दर्शविणारे "परिशिष्ट-दोन" सोबत जोडले आहे.

(६) अग्रिम मंजूर करताना विहित केलेल्या अटींचे व शर्तीचे पालन न केल्यास किंवा अग्रिमाच्या व त्यावरील सरळ दराने देय व्याजाच्या परतफेडीच्या वेळापत्रकाचे पालन करण्यात कसूर (डिफॉल्ट) झाल्यास नियमानुसार देय दंडनीय व्याजाचे दर दर्शविणारे " विवरणपत्र-ड " सोबत जोडले आहे.

(७) उपरोक्त विषयासंबंधी " अग्रिम मंजूर करणा-या प्राधिका-यांसाठी महत्वाच्या मार्गदर्शक सूचना " परिशिष्ट-तीन " मध्ये दिल्या आहेत.

३. सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रात नमूद केलेल्या शासन निर्णयांच्या, परिपत्रकांच्या व अधिसूचनांच्या १९८६ पूर्वीच्या प्रती वित्त विभागात उपलब्ध नाहीत व म्हणून त्या शासकीय कार्यालयांना पुरवणे शक्य होणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

४. सोबतच्या विवरणपत्रात संकलित केलेली माहिती महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) एक, महाराष्ट्र, मुंबई, यांनी पाहिलेली आहे आणि त्यांनी केलेल्या सूचनांचा अंतर्भाव आवश्यक तेथे करण्यात आला आहे.

संकलित माहितीमध्ये काही महत्वाचे दोष आढळल्यास वित्त विभागाला अवश्य कळवावे.

अं. ज. खानविलकर
कार्यासन अधिकारी, वित्त विभाग.

सहपत्र :- विवरणपत्र "अ", "ब", "क" आणि "ड".
परिशिष्ट "एक", "दोन" आणि "तीन".

प्रत :-

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई - ४०० ०२०,
 महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई- ४०० ०२०,
 महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर,
 महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, वांद्रे/मुंबई,
 निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
 संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई,
 मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा कोकणभवन, नवी मुंबई,
 राज्यपालांचे सचिव,
 मुख्य मंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
 उप मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,
 * प्रबंधक, उच्च न्यायालय, (मूळ शाखा), मुंबई,
 * प्रबंधक, उच्च न्यायालय, (अपील शाखा), मुंबई,
 * प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, कुटीर क्र. ३ व ४, अधिदान व लेखा
 कार्यालय आवार, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
 * प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मादाम कामा रोड,
 मुंबई,
 * प्रमुख न्यायाधिश, कुंटुब न्यायालय, नागपूर/मुंबई, वांद्रे, मुंबई - ४०० ०५१,
 उप संचालक, लेखा व कोषागारे, कोकण विभाग, कोकण भवन, नवी मुंबई/पुणे/
 नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.
 उप मुख्य लेखा परीक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण विभाग, कोकण
 भवन, नवी मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.
 सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
 सर्व उप कोषागार अधिकारी,
 मंत्रालयाच्या सर्व प्रशासकीय विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख,
 प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुख,
 मंत्रालयातील सर्व प्रशासकीय विभाग,
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 सर्व जिल्हा अधिकारी,
 सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
 सर्व जिल्हा परिषदांचे अर्थ विभागातील मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
 विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली -११० ००१,
 संचालक (माहिती), महाराष्ट्र परिचय केंद्र, अ - ८, स्टेट एम्पोरिया इमारत, बाबा
 खरकसिंग मार्ग, नवी दिल्ली - ११० ००१.
 निवड नस्ती, विनियम, वित्त विभाग.

STATEMENT ' A '

FINANCE DEPARTMENT/VINIYAM

Statement showing rates of interest on various advances sanctioned from F.Y. 1950-51 to 1973-74

Serial No.	Number and date of the Government Resolution, Finance Department.	Year	All Advances EXCEPT H.B.A. (Per cent, per annum)	House Building Advance (Per cent, per annum)	Remarks
1	2	3	4	5	6
1	No.2818, dated 19th May, 1950	1950-51	3.25	4	Under F.R.293-A(vi)
2	No.2818, dated 18th April 1951	1951-52	3.50	4	Do
3	No.2818, dated 17th April 1952	1952-53	3.50	4	Do
4	No.2818, dated 10th April 1953	1953-54	4	4.50	Do
5	No.MCA.1354, dated 30th April 1954	1954-55	4	4.50	Do
6	No.MCA.1354, dated 11th April 1955	1955-56	4	4.50	Do
7	No.MCA.1356, dated 14th May 1956	1956-57	4	4.50	Do

8	No.MCA.1357/F-1, dated 9th April 1957	1957-58	4	4.50	Do
9	No.MCA.1357/F-1, dated 31st March 1958	1958-59	4.25	4.75	Do
10	No.MCA.1359/F-4, dated 14th April 1959	1959-60	4.25	4.75	GR,dated 31st March 1958 extended upto 31st March 1960.
11	No.MCA.1360/F-4, dated 18th March 1960	1960-61	4.25	4.75	GR,dated 31st March 1958 extended upto 31st March 1961.
12	No.MCA.1361/VII, dated 4th April 1961	1961-62	4.25	4.75	GR,dated 31st March 1958 extended upto 31st March 1962
13	No.MCA.1362/1896-VII, dated 28th July 1962	1962-63	4.25	4.75	GR,dated 31st March 1958 extended upto 31st March 1963.
14	No.MCA.1363/6659/VII, dated 5th June 1963	1963-64	4.50	5	Under BFR 133 (vi)
15	No.MCA.1364/6659/VII, dated 4th September 1964	1964-65	4.75	5.25	Do
16	No.MCA.1364/109172/VII, dated 13th September 1965	1965-66	5.75	6	Do

17	No.MCA.1364/141823/VII, dated 25th October 1966	1966-67	5.75	6	Do
18	No.MCA.1367/116549/1148/VI I, dated 30th September 1967	1967-68	6	6.25	Do
19	No.MCA.1368/1860/VII, dated 4th September 1968	1968-69	6	6.25	Do
20	No.MCA.1368/1685/VII, dated 20th August 1969	1969-70	6	6.25	Do
21	No.MCA.1370/1419/VII, dated 28th July 1970	1970-71	6	6.25	Under BFR 133(vi)
22	No.MCA.1371/1496/VII, dated 10th August 1971	1971-72	6	6.25	Do
23	No.MCA.1072/572/F-1, dated 4th September 1972	1972-73	6	6.25	Do
24	No.MCA.1073/17/F-1, dated 1st September 1973	1973-74	6	6.25	Do

STATEMENT ' B '

FINANCE DEPARTMENT/VINIYAM

Statement showing rates of interest on various advances sanctioned from F.Y. 1974 -75 to 1977 - 78

Serial No.	Number and the date of the Government Resolution, Finance Department.	Year	House Building Advance (per cent, per annum)	H.B.A.and all other advances (Motor car Scooter, Motor cycle and other conveyances), (per cent, per annum)	Remarks
1	2	3	4	5	6
25	No. MCA, 1074/1027/F-1, dated 6th September, 1974	1974-75	.....	6.50%	Under BFR 1 133 (vi)
26	No.MCA.1075/112/(143)/ GEN-5, dated 16th February ,1976.	1975-76	(1)Upto Rs.25,000 ----- 7% (2)Between 25,001 to Rs.50,000 ----- 8% (3)Between 50,001 to Rs.90,000 ----- 10%	Upto Rs.25,000 ----- 7%	(A)Under B.F.R. 133 (vi). (B)In the process of recovery the costlier portion of the advance carrying the higher rate of interest should be treated as having been refunded first.
27	No.MCA.1076/1423/920/ GEN-5, dated 12th November, 1976.	1976-77	(1)Upto Rs.25,000 ----- 7% (2)Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ----- 8% (3)Between Rs.50,001 to Rs.90,000 ----- 10%	Upto Rs. 25,000 ----- 7%	(A) Do (B) Do

28	No.MCA.1078/141/108/GEN-5, dated 31st March 1978.	1977-78	(1)Upto Rs.25,000 ---- 6.50% (2)Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ---- 8% (3)Between Rs.50.001 to Rs.90,000 ---- 10%	Upto Rs.25,000 ----- 6.50%	(A) Do (B) Do
----	--	---------	---	-------------------------------	----------------------

N.B. : From the financial year 1978-79 the system of prescribing interest rates has undergone change. Interest-rates for H.B.A are prescribed separately and interest-rates for All conveyances except Motor-Car (i.e.Scooter,Motor cycle,Bicycle) are separately. Hence there is change in the columns and the number of columns from Sr.No.29 onwards.

STATEMENT 'C'**FINANCE DEPARTMENT**Statement showing rates of interest on various advances from **F.Y. 1978-79 to 1998-99**

Serial No	Number and date of the Government Resolution, Finance Department.	Year	All conveyances EXCEPT Motor, Car (i.e.Scooter, Motor-cycle, Bicycles)(per annum).	House Building Advances	Remarks.
1	2	3	4	5	6
29-A	No.MCA.1079/127/125/ GEN-5, dated 3rd May 1979.	1978-79	6.75%	.....	Under BFR.133(vi)
29-B	No.MCA.1079/127/125/ GEN-5, dated 3rd May 1979	1978-79		(1)Upto Rs.25,000 ---- 6.50% (2)Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ---- 8% (3)Between Rs.50,001 to Rs.90,000 ---- 10%	(A)Under BFR 133(vi) (B)In the process of recovery the costlier portion of the advance carrying the higher rate of interest should be treated as having been refunded first.

30-A	(i) No.MCA.1080/CR.35/ GEN-5, dated 30th January, 1980.	1979-80	6.75% (temporary)	.....	(A) Do.
	(ii) No.MCA.1080/CR.247/ GEN-5, dated 28th April 1980.	1979-80	6.75% (final)	.....	(A) Do.
30-B	No.HBA.1080/CR.68/ GEN-5, dated 27th February, 1980.	1979-80	.....	(1) Upto Rs.25,000 ----- 6.50% (2) Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ----- 8% (3) Between Rs.50,001 to Rs.90,000 ----- 10%	(A) Do. (B) Do.
31-A	No.MCA.1081/CR.102/ GEN-5, dated 7 March, 1981	1980-81	7%	.....	(A) Do.
31-B	No.HBA.1081/CR.140/ GEN-5, dated 8th January, 1982	1980-81	.....	(1) Upto Rs.25,000 ----- 6.50% (2) Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ----- 8% (3) Between Rs. 50,001 to Rs. 90,000 ----- 10%	(A) Do (B) Do.
32-A	No.MCA.1081/CR.784/ GEN-5, dated 15 June, 1982	1981-82	7.50%	.....	(A) Do.

32-B	No.HBA.1081/CR.783/GEN-5 dated 12th March,1982	1981-82	.....	(1)Upto Rs.25,000 ---- 7% (2)Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ---- 8.50% (3)Between Rs.50,001 to Rs.90,000 ---- 10.50%	(A) Do (B) Do. (Please see Sr. No. 36.)
33-A	No.MCA.1082/CR.790/ GEN-5, dated 16th May 1983	1982-83	8.50%	.....	(A) Do.
33-B	No.HBA.1082/CR.789/GEN-5 dated 17th January 1983.	1982-83	.....	(1)Upto Rs.25,000 ----- 7% (2)Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ---- 8.50% (3)Between Rs.50,000 to Rs.90,000 ---- 10.50%	(A) Do. (B) Do. (Please see Sr. No. 36)
34-A	No.MCA.1083/CR.504/ GEN-5, dated 4th June 1984	1983-84	9.50%	.....	(A) Do
34-B	HBA.1084/CR.178/ GEN-5, dated 7th July 1984	1983-84	.....	(1)Upto Rs.25,000 ----- 7% (2)Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ----- 8.50% (3)Between Rs.50,001 to Rs.90,000 ---- 10.50%	(A) Do. (B) Do. (Please see Sr.No.36)
35-A	No.MCA.1084/CR.660/ GEN-5,dated 10th June 1985	1984-85	10.%	.....	(A) Do.
35-B	No.HBA.1084/CR.178/ GEN-5, dated 7th July 1984	1984-85	.....	(1)Upto Rs.25,000 ---- 7% (2)Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ----- 8.50% (3)Between Rs.50,001 to 75,000 ---- 10.50% (4)Between Rs.75,001 to Rs.1,25,000 ---- 12%	(A) Do. (B) Do. (Please see Sr.No.36.)

36	No.HBA.1086/CR.277/ GEN-5, dated 5th March 1986	Effective from 1.6.1981 to 31.7.1990	.....	<p>(1) Upto Rs.25,000 ----- 7%</p> <p>(2) Between Rs.25,001 to Rs.50,000 ----- 7.50%</p> <p>(3) Between Rs. 50,001 to Rs. 75,000 ----- 8%</p> <p>(4) Between Rs. 75,001 to Rs. 1,00,000 ----- 8.50%</p> <p>(5) Between Rs. 1,00,001 to Rs. 1,25,000 ----- 9%</p>	<p>(A) Do.</p> <p>(B) Do.</p>
37	No.HBA.1086/CR.277/ GEN-5, dated 5th March 1986	Effective from 5.3.1986 to 31.7.1990 (In the past cases where reco-very of interest has not been affected, the above rates of interest in Col.No.5 should be charged)		<p>(1) Upto Rs. 25,000 -----7%</p> <p>(2) Between Rs. 25,001 to Rs.50,000 -----7.50%</p> <p>(3) Between 50,001 to Rs. 75,000 -----8%</p> <p>(4) Between Rs. 75,001 to Rs. 1,00,000 -----8.50%</p> <p>(5) Between Rs. 1,00,001 to Rs. 1,25,000 -----9%</p>	

38.	No.HBA.1090/CR-238/92/ Viniyam, dated 3rd August, 1993	Effective from 1.8.1990 to 7.7.1999.	.....	(1)Upto Rs.50,000 --- 7.50% (2)Upto Rs.1,00,000 --- 9% (3)Upto Rs.1,50,000 --- 10% (4)Upto Rs.2,00,000 --- 11% (5)Upto Rs.2,25,000 ---11.50% (6)Upto Rs.2,50,000 --- 12% (Note:-Above rates are uniform rates).	
39	No.HBA.1099/CR-2/99/ Viniyam, dated 8th July 1999.	Effective from 8.7.1999 to until further orders.	.....	(1)Upto 50,000 --- 7.50% (2)Upto 1,50,000 --- 9% (3)Upto 5,00,000 --- 11% (4)Upto 7,50,000 --- 12% (Note:These rates are uniform rates)	
40	No.MCA.1086/CR.274/ GEN-5, dated 12th June 1986	1985-86	11%	.....	(A) Do.
41	No.MCA.1086/CR.815/ Koshagar-6, dated 19th January, 1987.	1986-87	7.50%	.....	(A) Do.
42	No.ADV.1188/CR.35/ Koshagar-6, dated 30th March. 1988.	1987-88	8%	.....	(A) Do.

43	No.ADV-1190/CR-37/ Viniyam, dated 31st July 1991	1988-89 1989-90 1990-91	Motor cylce, Scooter and Moped --- 8% Cycle ---- 8% E0 Motor cycle, Scooter and Moped --- 8.50% Cycle --- 7.50%		
44	No.ADV-1191/CR-10/ Viniyam, dated 10th September, 1991.	1991-92	Motor cycle, Scooter and Moped ---9.50% Cycle --- 8%		
45	No.ADV-1193/CR-15/ Viniyam, dated 1st February, 1993.	1992-93	Motor cycle, Scooter and Moped ---10.50% Cycle --- 8.50%		
46	No.ADV-1093/CR-110/93/ Viniyam, dated 2nd August, 1993.	1993-94	Motor Car --15% Personal Computer --15% Motor cycle, Scooter and Mopeds --11.5% Cycle --- 9%		

47	No.ADV-1095/CR-56/95/ Viniyam, dated 1st August, 1995.	1994-95 and 1995-96	Do		
48	No.ADV-(Int.rate)-1096/ CR-45/96/Viniyam, dated 12th June, 1996.	1996-97	Do.		
49	No.ADV(Int.rate)-1097/ CR-26/97/Viniyam, dated 16th August,1997.	1997-98	Do Note : For personal Computer Interest rates as above upto 30th June 1998 only and there after it is <u>interest free</u>		
50	No.ADV(Int.Rate)-1098/ CR-26/98/Viniyam. dated, 15th July, 1998.	1998-99	Do.		

STATEMENT 'D'**FINANCE DEPARTMENT**

Statement showing penal rate of interest bearing advances sanctioned to State Government servants.

(Years: 1959-60 to 1997 Untill further orders)

Serial No.	Number and date of the Government Notification, Finance Department.	Rate per cent Range	Remarks
1	2	3	4
1	.....	8 to 10	Embodied in Rule 124(b) of the Bombay Financial Rules, 1959 (Financial Publication No.1) and Rule 14 (g) in Appendix 26 thereof.
2	No.IRI-1067/(2287)-67-VII, dated 23rd December, 1967	10 to 12.50	B.F.R. 124(b) amended.
3	No.FNR.1083/CR-627/GEN-5, dated 17th June 1984.	14.50 to 17	B.F.R. 124 (b) amended.
4	No.HBA.1085/CR.62/GEN-5, dated 17th July 1985.	14.50 to 17	Rules 14(g) of Appendix 26 of the B.F.R. 1959 amended.
5	No.ADV-1095/CR-70/95/Viniyam, dated 26th September 1997.	2.75% more than on prevailing rate of interest.	Do.

Note:-(i) The penal rate of interest should be charged in lieu of the rate of interest charged.(BFR 124(b))

(ii) The authority which sanctions the loan/advance may enforce penal rate of compound interest upon all overdue instalments of interest or principal and interest.

(iii) The penal rate should not be less than the minimum rate prescribed or should not be more than the maximum rate prescribed for the purpose. (iv)

The authority sanctioning the advance should specifically mention in the body of the order that in case of any default in repayment as per the prescribed manner, the Government servant shall be liable to be charged the penal rate of interest as per the rules in force.

परिशिष्ट - एक

घर बांधणी अग्रिमावर देय सरळ व्याजाची रक्कम काढण्याची रीत

गृहित धरलेल्या बाबी (assumption made) :-

१. अधिका-याला एकूण रु. १,२५,००० अग्रिम मंजूर करण्यात आलेला होता.
२. अग्रिमाची रक्कम पुढे नमुद केलेल्या तारखांना हप्त्या हप्त्याने प्रत्यक्षपणे वितरीत करण्यात आली.

<u>वितरीत केलेल्या अग्रिमाची रक्कम</u>	<u>वितरणाची तारीख</u>
(रुपये)	
२७,०००	२९ मार्च १९८४
४,२५०	२० फेब्रुवारी १९८५
३१,२५०	२ मार्च १९८५
५०,०००	२५ मार्च १९८५
१२,५००	१५ नोव्हेंबर १९८५
-----	-----
एकूण १,२५,०००	५ हप्ते
-----	-----

३. व्याजाचा दर पुढे दर्शविल्याप्रमाणे आहे. -

<u>घरबांधणी अग्रिमाची रक्कम</u>	<u>व्याजाचा दर द.सा.द.शे.</u>
(रुपये)	
अ) रु. २५,००० पर्यंत	७ टक्के
ब) रु. २५,००१ ते रु. ५०,००० पर्यंत	७.५० टक्के
क) रु. ५०,००१ ते रु. ७५,००० पर्यंत	८ टक्के
ड) रु. ७५,००१ ते १,००,००० पर्यंत	८.५० टक्के
इ) रु. १,००,००१ ते १,२५,००० पर्यंत	९ टक्के

टीप - अग्रिमाची वसूली करताना जास्त दराचे व्याज असलेल्या अग्रिमाचा खर्चीक भाग प्रथम वसूल करण्यात आला असेल असे समजण्यात यावे ही दिनांक ५ मार्च १९८६ च्या कार्यकारी आदेशातील तरतूद विचारात घेतली आहे.

४. अग्रिमाच्या मुदलाची वसुली दरमहा रुपये ७५० प्रमाणे १६६ समान मासिक हप्त्यात (E.M.I.) व उर्वरीत रुपये ५०० मुदलाची वसुली १६७ व्या हप्त्यात करावयाची आहे.
५. अग्रिमावरील व्याजाची वसुली मुदलाची वसुली संपल्यानंतरच्या महिन्यापासून एकूण ४२ मासिक हप्त्यात करावयाची आहे.
६. माहे सप्टेंबर १९८५ चा पगार दिनांक १ ऑक्टोबर १९८५ रोजी वितरीत केला.
७. प्रत्येक महिन्याच्या अखेरच्या तारखेला अधिका-याने देणे असलेल्या अग्रिमाच्या बाकी मुदलाच्या रकमेवर विहित दराने व्याज देय राहिल.
८. सप्टेंबर १९८५ महिन्याच्या (अग्रिमाचा पहिला हप्ता ज्या तारखेला (म्हणजे दिनांक २९ मार्च १९८४) ला वितरीत केला त्या तारखेपासून १८ वा महिना) पगारातून अग्रिमाच्या मुदलाच्या वसुलीस प्रारंभ करण्यात आला.
९. वसुलीच्या प्रारंभापासून ते वसुली पूर्ण होईपर्यंत अधिका-यांकडून परतफेडीमध्ये कोणतीही कसूर (डिफॉल्ट) झालेली नाही.
१०. अधिका-याने अग्रिमाच्या मुदलाची व त्यावरील व्याजाची परतफेड अगदी विहित हप्त्यानुसार केली आहे ; कोणत्याही वेळी आगऊ भरणा करून परतफेड अगोदर केलेली नाही.
११. अधिकारी दिनांक १ सप्टेंबर २००३ रोजी नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त होणार आहे. (अधिका-यांची जन्मतारीख दिनांक १० ऑगस्ट १९४५ अशी आहे.)

MODEL CALCULATIONS

व्याजाची परिगणना

Month	@ 7%	@ 7.50 %	@ 8%	@ 8.50%	@ 9%	Amount of instalment
(A)	(B)	(C)	(D)	(E)		
पगाराचा महिना	interest Bearing Balance at the end of each month दर महिन्याअखेरीस व्याजी शिल्लक					(No. Of instalment)

1984

March (29th)	25,000(I)	2,000 (I)	..	..	..	..
	(First instalment of Rs.27,000)					
April	25,000	2,000	..	..	..	..
May	25,000	2,000	..	..	..	..
June	25,000	2,000	..	..	..	..
July	25,000	2,000	..	..	..	..
August	25,000	2,000	..	..	..	..
September	25,000	2,000	..	..	..	..
October	25,000	2,000	..	..	..	..
November	25,000	2,000	..	..	..	..
December	25,000	2,000	..	..	..	..

1985

January	25,000	2,000	..	..	..	..
February (20th)	25,000	2,000	..	..	..	..
	4,250 (II)		(Second instalment of Rs.4,250)			

Total	3,00,000	28,250	..	..	..	..
	(A-1)	(B-1)	(C-1)	(D-1)	(E-1)	..

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment (No. of instalment)
		Interest	Bearing Balance			
1985						
March (2nd)	25,000	6,250	12,500 (III)	(Third instalment of Rs.31,250)		
		18,750 (III)	12,500 (IV)	25,000 (IV)	12,500 (IV)	(Fourth instalment of Rs.50,000)
April	25,000	25,000	25,000	25,000	12,000	
May	25,000	25,000	25,000	25,000	12,500	
June	25,000	25,000	25,000	25,000	12,500	
July	25,000	25,000	25,000	25,000	12,500	
August	25,000	25,000	25,000	25,000	12,500	
September	25,000	25,000	25,000	25,000	12,500	
						(-750)
October	25,000	25,000	25,000	25,000	11,750	(1/166)
				(Recovery starts)		
November (15th)	25,000	25,000	25,000	25,000	11,000	} (-750) }
		(Fifth instalment of Rs. 12,500)			12,500(V)	
						(2/166)
						(-750)
December	25,000	25,000	25,000	25,000	22,750	(3/166)
1986						
						(-750)
January	25,000	25,000	25,000	25,000	22,000	(4/166)
						(-750)
February	25,000	25,000	25,000	25,000	21,250	(5/166)
Total :	3,00,000	3,00,000	3,00,000	3,00,000	1,88,750	
(-3750)	(A-2)	(B-2)	(C-2)	(D-2)	(E-2)	(Progressive)

Month	@ 7 Per cent (A)	@ 7.50 Per cent (B)	@ 8 Per cent (C)	@ 8.50 Per cent (D)	@ 9 Per cent (E)	Amount of instalment
		Interest	Bearing	Balance		(No. of instalment)
1986						
March	25,000	25,000	25,000	25,000	20,500	(-750) (6/166)
April	25,000	25,000	25,000	25,000	19,750	(-750) (7/166)
May	25,000	25,000	25,000	25,000	19,000	(-750) (8/166)
June	25,000	25,000	25,000	25,000	18,250	(-750) (9/166)
July	25,000	25,000	25,000	25,000	17,500	(-750) (10/166)
August	25,000	25,000	25,000	25,000	16,750	(-750) (11/166)
September	25,000	25,000	25,000	25,000	16,000	(-750) (12/166)
October	25,000	25,000	25,000	25,000	15,250	(-750) (13/166)
November	25,000	25,000	25,000	25,000	14,500	(-750) (14/166)
December	25,000	25,000	25,000	25,000	13,750	(-750) (15/166)
1987						
January	25,000	25,000	25,000	25,000	13,000	(-750) (16/166)
February	25,000	25,000	25,000	25,000	12,250	(-750) (17/166)
Total :	3,00,000 (A-3)	3,00,000 (B-3)	3,00,000 (C-3)	3,00,000 (D-3)	1,96,500 (E-3)	(-12,750) (Progressive)

Month	@ 7 Per cent (A)	@ 7.50 Per cent (B)	@ 8 Per cent (C)	@ 8.50 Per cent (D)	@ 9 Per cent (E)	Amount of instalment
		Interest	Bearing	Balance		(No. of instalment)
1987						
March	25,000	25,000	25,000	25,000	11,500	<u>(-750)</u> (18/166)
April	25,000	25,000	25,000	25,000	10,750	<u>(-750)</u> (19/166)
May	25,000	25,000	25,000	25,000	10,000	<u>(-750)</u> (20/166)
June	25,000	25,000	25,000	25,000	9,250	<u>(-750)</u> (21/166)
July	25,000	25,000	25,000	25,000	8,500	<u>(-750)</u> (22/166)
August	25,000	25,000	25,000	25,000	7,750	<u>(-750)</u> (23/166)
September	25,000	25,000	25,000	25,000	7,000	<u>(-750)</u> (24/166)
October	25,000	25,000	25,000	25,000	6,250	<u>(-750)</u> (25/166)
November	25,000	25,000	25,000	25,000	5,500	<u>(-750)</u> (26/166)
December	25,000	25,000	25,000	25,000	4,750	<u>(-750)</u> (27/166)
1988						
January	25,000	25,000	25,000	25,000	4,000	<u>(-750)</u> (28/166)
February	25,000	25,000	25,000	25,000	3,250	<u>(-750)</u> (29/166)
Total	3,00,000 (A-4)	3,00,000 (B-4)	3,00,000 (C-4)	3,00,000 (D-4)	88,500 (E-4)	<u>(-21,750)</u> (Progressive)

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment
	Interest			Bearing		Balance
						(No. of instalment)
1988						
March	25,000	25,000	25,000	25,000	2,500	<u>(-750)</u> (30/166)
April	25,000	25,000	25,000	25,000	1,750	<u>(-750)</u> (31/166)
May	25,000	25,000	25,000	25,000	1,000	<u>(-750)</u> (32/166)
June	25,000	25,000	25,000	25,000	(250) (34/166 pt.)	<u>(-750)</u> (33/166)
July	25,000	25,000	25,000	(24,500)	.....	<u>(-750)</u> (34/166)
August	25,000	25,000	25,000	23,750	.....	<u>(-750)</u> (35/166)
September	25,000	25,000	25,000	23,000	.....	<u>(-750)</u> (36/166)
October	25,000	25,000	25,000	22,250	.....	<u>(-750)</u> (37/166)
November	25,000	25,000	25,000	21,500	.....	<u>(-750)</u> (38/166)
December	25,000	25,000	25,000	20,750	.....	<u>(-750)</u> (39/166)
1989						
January	25,000	25,000	25,000	20,000	.....	<u>(-750)</u> (40/166)
February	25,000	25,000	25,000	19,250	.....	<u>(-750)</u> (41/166)
Total :	3,00,000 (A-5)	3,00,000 (B-5)	3,00,000 (C-5)	2,75,000 (D-5)	5,500 (E-5)	(-30,750) (Progressive)

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment
		Interest	Bearing	Balance		(No. of instalment)
1989						
March	25,000	25,000	25,000	18,500	.....	<u>(-750)</u> (42/166)
April	25,000	25,000	25,000	17,750	.....	<u>(-750)</u> (43/166)
May	25,000	25,000	25,000	17,000	.....	<u>(-750)</u> (44/166)
June	25,000	25,000	25,000	16,250	.....	<u>(-750)</u> (45/166)
July	25,000	25,000	25,000	15,500	.....	<u>(-750)</u> (46/166)
August	25,000	25,000	25,000	14,750	.....	<u>(-750)</u> (47/166)
September	25,000	25,000	25,000	14,000	.....	<u>(-750)</u> (48/166)
October	25,000	25,000	25,000	13,250	.....	<u>(-750)</u> (49/166)
November	25,000	25,000	25,000	12,500	.....	<u>(-750)</u> (50/166)
December	25,000	25,000	25,000	11,750	.....	<u>(-750)</u> (51/166)
1990						
January	25,000	25,000	25,000	11,000	.....	<u>(-750)</u> (52/166)
February	25,000	25,000	25,000	10,250	.....	<u>(-750)</u> (53/166)
Total :	3,00,000 (A-6)	3,00,000 (B-6)	3,00,000 (C-6)	1,72,500 (D-6)	..... (E-6)	<u>(-39,750)</u> (Progressive)

Month	@ 7 Per cent (A)	@ 7.50 Per cent (B)	@ 8 Per cent (C)	@ 8.50 Per cent (D)	@ 9 Per cent (E)	Amount of instalment (No. of instalment)
		Interest	Bearing	Balance		
1990						
March	25,000	25,000	25,000	9,500	.....	<u>(-750)</u> (54/166)
April	25,000	25,000	25,000	8,750	.....	<u>(-750)</u> (55/166)
May	25,000	25,000	25,000	8,000	.....	<u>(-750)</u> (56/166)
June	25,000	25,000	25,000	7,250	.....	<u>(-750)</u> (57/166)
July	25,000	25,000	25,000	6,500	.....	<u>(-750)</u> (58/166)
August	25,000	25,000	25,000	5,750	.....	<u>(-750)</u> (59/166)
September	25,000	25,000	25,000	5,000	.....	<u>(-750)</u> (60/166)
October	25,000	25,000	25,000	4,250	.....	<u>(-750)</u> (61/166)
November	25,000*	25,000	25,000	3,500	.....	<u>(-750)</u> (62/166)
December	25,000	25,000	25,000	2,750	.....	<u>(-750)</u> (63/166)
1991						
January	25,000	25,000	25,000	2,000	.....	<u>(-750)</u> (64/166)
February	25,000	25,000	25,000	1,250	.....	<u>(-750)</u> (65/166)
Total :	3,00,000 (A-7)	3,00,000 (B-7)	3,00,000 (C-7)	64,500 (D-7)	..... (E-7)	<u>(-48,750)</u> (Progressive)

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment
	Interest		Bearing	Balance		(No. of instalment)
1991						
March	25,000	25,000	25,000	(500) (67/166pt)	.....	<u>(-750)</u> (66/166)
						(-750)
April	25,000	25,000	(24,750)	.....	.....	<u>(-750)</u> (67/166)
						(-750)
May	25,000	25,000	24,000 ⁵	.....	.....	<u>(-750)</u> (68/166)
						(-750)
June	25,000	25,000	23,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (69/166)
						(-750)
July	25,000	25,000	22,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (70/166)
						(-750)
August	25,000	25,000	21,750	.....	.....	<u>(-750)</u> (71/166)
						(-750)
September	25,000	25,000	21,000	.....	.....	<u>(-750)</u> (72/166)
						(-750)
October	25,000	25,000	20,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (73/166)
						(-750)
November	25,000	25,000	19,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (74/166)
						(-750)
December	25,000	25,000	18,750	.....	.....	<u>(-750)</u> (75/166)
1992						
January	25,000	25,000	18,000	.....	.....	<u>(-750)</u> (76/166)
						(-750)
February	25,000	25,000	17,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (77/166)
						(-750)
Total :	3,00,000 (A-8)	3,00,000 (B-8)	2,56,000 (C-8)	500 (D-8)	..... (E-8)	<u>(-57,750)</u> (Progressive)

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment (No. of instalment)
		Interest	Bearing	Balance		
1992						
March	25,000	25,000	16,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (78/166)
April	25,000	25,000	15,750	.....	.....	<u>(-750)</u> (79/166)
May	25,000	25,000	15,000	.....	.....	<u>(-750)</u> (80/166)
June	25,000	25,000	14,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (81/166)
July	25,000	25,000	13,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (82/166)
August	25,000	25,000	12,750	.....	.....	<u>(-750)</u> (83/166)
September	25,000	25,000	12,000	.....	.....	<u>(-750)</u> (84/166)
October	25,000	25,000	11,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (85/166)
November	25,000	25,000	10,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (86/166)
December	25,000	25,000	9,750	.....	.....	<u>(-750)</u> (87/166)
1993						
January	25,000	25,000	9,000	.....	.....	<u>(-750)</u> (88/166)
February	25,000	25,000	8,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (89/166)
Total :	3,00,000 (A-9)	3,00,000 (B-9)	1,48,500 (C-9)	..... (D-9)	..... (E-9)	<u>(-66,750)</u> (Progressive)

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment
		Interest	Bearing	Balance		(No.of instalment)
1993						
March	25,000	25,000	7,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (90/166)
April	25,000	25,000	6,750	.....	.....	<u>(-750)</u> (91/166)
May	25,000	25,000	6,000	.....	.....	<u>(-750)</u> (92/166)
June	25,000	25,000	5,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (93/166)
July	25,000	25,000	4,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (94/166)
August	25,000	25,000	3,750	.....	.....	<u>(-750)</u> (95/166)
September	25,000	25,000	3,000	.....	.....	<u>(-750)</u> (96/166)
October	25,000	25,000	2,250	.....	.....	<u>(-750)</u> (97/166)
November	25,000	25,000	1,500	.....	.....	<u>(-750)</u> (98/166)
December	25,000	25,000	750	.....	.....	<u>(-750)</u> (99/166)
1994						
January	25,000	25,000	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (100/166)
February	25,000	(24,250)	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (101/166)
Total :	3,00,000 (A-10)	2,99,250 (B-10)	41,250 (C-10)	..... (D-10)	..... (E-10)	<u>(-75,750)</u> (Progressive)

Month	@ 7 Per cent (A)	@ 7.50 Per cent (B)	@ 8 Per cent (C)	@ 8.50 Per cent (D)	@ 9 Per cent (E)	Amount of instalment
	Interest		Bearing	Balance		(No. of instalment)
1994						
March	25,000	23,500	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (102/166)
April	25,000	22,750	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (103/166)
May	25,000	22,000	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (104/166)
June	25,000	21,250	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (105/166)
July	25,000	20,500	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (106/166)
August	25,000	19,750	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (107/166)
September	25,000	19,000	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (108/166)
October	25,000	18,250	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (109/166)
November	25,000	17,500	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (110/166)
December	25,000	16,750	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (111/166)
1995						
January	25,000	16,000	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (112/166)
February	25,000	15,250	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (113/166)
Total :	3,00,000 (A-11)	2,32,500 (B-11)	..... (C-11)	..... (D-11)	..... (E-11)	(84,750) (Progressive)

	@ 7 Per cent (A)	@ 7.50 Per cent (B)	@ 8 Per cent (C)	@ 8.50 Per cent (D)	@ 9 Per cent (E)	Amount of instalment
Month		Interest	Bearing	Balance		(No. of instalment)
1995						
March	25,000	14,500	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (114/166)
						(-750)
April	25,000	13,750	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (115/166)
						(-750)
May	25,000	13,000	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (116/166)
						(-750)
June	25,000	12,250	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (117/166)
						(-750)
July	25,000	11,500	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (118/166)
						(-750)
August	25,000	10,750	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (119/166)
						(-750)
September	25,000	10,000	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (120/166)
						(-750)
October	25,000	9,250	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (121/166)
						(-750)
November	25,000	8,500	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (122/166)
						(-750)
December	25,000	7,750	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (123/166)
						(-750)
1996						
January	25,000	7,000	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (124/166)
						(-750)
February	25,000	6,250	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (125/166)
						(-750)
Total :	3,00,000 (A-12)	1,24,500 (B-12)	..... (C-12)	..... (D-12)	..... (E-12)	<u>(-93,750)</u> (Progressive)

Month	@ 7 Per cent (A)	@ 7.50 Per cent (B)	@ 8 Per cent (C)	@ 8.50 Per cent (D)	@ 9 Per cent (E)	Amount of instalment (No. of instalment)
		Interest	Bearing	Balance		
1996						
March	25,000	5,500	.....	.....	.....	(-750) (126/166)
April	25,000	4,750	.....	.....	.....	(-750) (127/166)
May	25,000	4,000	.....	.....	.....	(-750) (128/166)
June	25,000	3,250	.....	.....	.....	(-750) (129/166)
July	25,000	2,500	.....	.....	.....	(-750) (130/166)
August	25,000	1,750	.....	.....	.....	(-750) (131/166)
September	25,000	1,000	.....	.....	.....	(-750) (132/166)
October	25,000	(250) (134/166 pt.)	.....	.....	.....	(-750) (133/166)
November	(24,500)	.....	.....	.....	.....	(-750) (134/166)
December	23,750	.....	.....	.....	.....	(-750) (135/166)
1997						
January	23,000	.....	.....	.....	.....	(-750) (136/166)
February	22,250	.....	.....	.....	.....	(-750) (137/166)
Total :	2,93,500 (A-13)	23,000 (B-13)	..... (C-13)	..... (D-13)	..... (E-13)	(-1,02,750) (Progressive)

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment
	Interest		Bearing	Balance		(No. of instalment)
1997						
March	21,500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (138/166)
April	20,750	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (139/166)
May	20,000	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (140/166)
June	19,250	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (141/166)
July	18,500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (142/166)
August	17,750	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (143/166)
September	17,000	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (144/166)
October	16,250	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (145/166)
November	15,500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (146/166)
December	14,750	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (147/166)
1998						
January	14,000	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (148/166)
February	13,250	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (149/166)
Total :	2,08,500 (A-14)	..... (B-14)	..... (C-14)	..... (D-14)	..... (E-14)	<u>(-1,11,750)</u> (Progressive)

Month	@7 Per cent (A)	@7.50 Per cent (B)	@8 Per cent (C)	@8.50 Per cent (D)	@9 Per cent (E)	Amount of instalment
		Interest	Bearing	Balance		(No. of instalment)
1998						
March	12,500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (150/166)
April	11,750	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (151/166)
May	11,000	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (152/166)
June	10,250	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (153/166)
July	9,500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (154/166)
August	8,750	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (155/166)
September	8,000	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (156/166)
October	7,250	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (157/166)
November	6,500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (158/166)
December	5,750	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (159/166)
1999						
January	5,000	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (160/166)
February	4,250	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (161/166)
Total :	1,00,500 (A-15)	..... (B-15)	..... (C-15)	..... (D-15)	..... (E-15)	<u>(-1,20,750)</u> (Progressive)

Month	@ 7 Per cent (A)	@ 7.50 Per cent (B)	@ 8 Per cent (C)	@ 8.50 Per cent (D)	@ 9 Per cent (E)	Amount of instalment (No. of instalment)
1999						
March	3,500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (162/166)
April	2,750	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (163/166)
May	2,000	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (164/166)
June	1,250	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (165/166)
July	500	.....	.....	.....	.....	<u>(-750)</u> (166/166)
August	(.....)	.....	.....	.....	.....	(167) of 166 last instalment.)
		<u>(Recovery of Principle completed)</u>				
September		<u>(Therefore, recovery of interest starts in this month i.e. September 1999)</u>				.....
October	.....	.....	.....	.....	.....	.....
November	.....	.....	.....	.....	.....	.....
December	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2000						
January	.....	.....	.....	.....	.....	.....
February	.....	.....	.....	.....	.....	.....
Total :	10,000 (A-16)	..... (B-16)	..... (C-16)	..... (D-16)	..... (E-16)	<u>(-1,25,000)</u> (Progressive)

SUMMARY		7%	7.50%	8%	8.50%	9%
संक्षेप						
(A-1)	3,00,000	(B-1)	28,250	(C-1)	(D-1)	(E-1)
(A-2)	3,00,000	(B-2)	3,00,000	(C-2)	3,00,000	(E-2)
(A-3)	3,00,000	(B-3)	3,00,000	(C-3)	3,00,000	(E-3)
(A-4)	3,00,000	(B-4)	3,00,000	(C-4)	3,00,000	(E-4)
(A-5)	3,00,000	(B-5)	3,00,000	(C-5)	3,00,000	(E-5)
(A-6)	3,00,000	(B-6)	3,00,000	(C-6)	3,00,000	(E-6)
(A-7)	3,00,000	(B-7)	3,00,000	(C-7)	3,00,000	(E-7)
(A-8)	3,00,000	(B-8)	3,00,000	(C-8)	2,56,000	(E-8)
(A-9)	3,00,000	(B-9)	3,00,000	(C-9)	1,48,500	(E-9)
(A-10)	3,00,000	(B-10)	2,99,250	(C-10)	41,250	(E-10)
(A-11)	3,00,000	(B-11)	2,32,500	(C-11)	.....	(E-11)
(A-12)	3,00,000	(B-12)	1,24,500	(C-12)	.....	(E-12)
(A-13)	2,93,500	(B-13)	23,000	(C-13)	.....	(E-13)
(A-14)	2,08,500	(B-14)	.....	(C-14)	.....	(E-14)
(A-15)	1,00,500	(B-15)	.....	(C-15)	.....	(E-15)
(A-16)	10,000	(B-16)	.....	(C-16)	.....	(E-16)
Total: 42,12,500			31,07,500		22,45,750	14,12,500
						4,79,250

Formulas IBB x Rate x 1
100x12

42,12,500x7x1 100x12 = 24,572.92	31,07,500x7.50x1 100x12 = 19,421.87	22,45,750x8x1 100x12 = 14,971.66	14,12,500x8.50x1 100x12 = 10,005.21	4,79,250x9x1 100x12 = 3,594.37
--	---	--	---	--------------------------------------

Therefore Total
interest payable
(rounded off):-

72,566.03
72,566.00

(A) 7%	(B) 7.50%	(C) 8%	(D) 8.50%	(E) 9%
I.B.B = 42,12,500	31,07,500	22,45,750	14,22,500	4,79,250
Interest = $\frac{IBB \times 7 \times 1}{100 \times 12}$	$\frac{IBB \times 7.50 \times 1}{100 \times 12}$	$\frac{IBB \times 8 \times 1}{100 \times 12}$	$\frac{IBB \times 8.50 \times 1}{100 \times 12}$	$\frac{IBB \times 9 \times 1}{100 \times 12}$
Interest = $\frac{42,12,500 \times 7 \times 1}{1200}$	$\frac{31,07,500 \times 7.50 \times 1}{1200}$	$\frac{22,45,750 \times 8 \times 1}{1200}$	$\frac{14,22,500 \times 8.50 \times 1}{1200}$	$\frac{4,79,250 \times 9 \times 1}{1200}$
Interest = 24,572.92	19,421.87	14,971.66	10,005.21	3,594.37

Rate of Interest	Amount of Interest payable
	Rs.
@7%	24,572.92
@7.50%	19,412.87
@8%	14,971.66
@8.50%	10,005.21
@9%	3,594.37
	<u>72,566.03</u>

Therefore, Total interest payable at different rates on the
H. B. A. of Rs. 1,25,000 = Rs. 72,566.03 i. e.

72,566.00 (Rounded off to
nearest rupee.)

Recovery of Interest : (In 42 instalments.)

Amount Instalment			Amount Instalment		
1999			2000		
September	1730	1/42	January	1730	5/42
October	1730	2/42	February	1730	6/42
November	1730	3/42	March	1730	7/42
December	1730	4/42	April	1730	8/42
			May	1730	9/42
			June	1730	10/42
			July	1730	11/42
			August	1730	12/42
			September	1730	13/42
			October	1730	14/42
			November	1730	15/42
			December	1730	16/42
Total	6,920			20760	

	Amount	Instalment		Amount	Instalment
2001			2002		
January	1730	17/42	January	1730	29/42
February	1730	18/42	February	1730	30/42
March	1730	19/42	March	1730	31/42
April	1730	20/42	April	1730	32/42
May	1730	21/42	May	1730	33/42
June	1730	22/42	June	1730	34/42
July	1730	23/42	July	1730	35/42
August	1730	24/42	August	1730	36/42
September	1730	25/42	September	1730	37/42
October	1730	26/42	October	1730	38/42
November	1730	27/42	November	1730	39/42
December	1730	28/42	December	1730	40/42
Total	20760			20760	

	Amount	Instalment
2003		
January	1730	41/42
February	1636	42/42
(Last instalment of interest)		
Total	3366	

(Therefore, recovery of interest will be complete after recovery of last instalment from pay-bill for the month of February, 2003 i. e. before the date of retirement on superannuation (i. e. 1st September 2003) of the officer)

परिशिष्ट दोन

वाहन खरेदी करण्यासाठी दिलेल्या अग्रिमावरील व्याज काढण्याची पद्धत

गृहीत धरलेल्या बाबी -

- १) मोटार सायकल खरेदीसाठी दिनांक २५ नोव्हेंबर, १९९० रोजी राज्य शासकीय कर्मचा-याला एकरकमी मंजूर करण्यात आलेली अग्रिमाची रक्कम रु. १४,००० आहे.
- २) सरळव्याजाचा दर द. सा. द. से. ८ टक्के आहे.
- ३) मुदलाची वसुली ६० समान मासिक हप्त्यांमध्ये करावयाची आहे. सरासरी समान मासिक हप्ता रु. २३३.३३ असा येतो. म्हणून सोयीसाठी वसुली रु. २३३ प्रमाणे ५९ हप्त्यांमध्ये आणि रु. २५३ च्या ६० व्या हप्त्यात केलेली आहे.
- ४) अग्रिमावर सरळ दराने देय व्याजाची वसुली एकूण १५ हप्त्यांत करावयाची आहे. सरासरी समान मासिक हप्ता रु. १८९.५३ असा येतो म्हणून वसुली रु. १८९ प्रमाणे १४ हप्त्यांत आणि रु. १९७ च्या १५ व्या हप्त्यांत केलेली आहे.
- ५) ऑक्टोबर १९९० च्या महिन्याच्या (अग्रिम मंजूर झाल्याच्या तारखेनंतरच्या पुढील महिन्याच्या) पगारातून अग्रिमाच्या मुदलाच्या वसुलीस प्रारंभ करण्यात आला. माहे ऑक्टोबर १९९० चा पगार दिनांक १ नोव्हेंबर १९९० रोजी वितरित केला.
- ६) प्रत्येक महिन्याच्या अखरेच्या तारखेला देणे बाकी अग्रिमाच्या रकमेवर व्याज देय आहे.
- ७) वसुलीच्या प्रारंभापासून वसुली पूर्ण होईपर्यंत कर्मचा-याकडून कोणतीही कसूर (डिफॉल्ट) झालेली नाही.
- ८) कर्मचा-याने अग्रिमाच्या मुदलाची आणि त्यावरील व्याजाची परतफेड अगदी विहित हप्त्यानुसार केली आहे, मध्यंतरीच्या काळात आगाऊ रकमेचा भरणा करून परतफेड केलेली नाही.
- ९) मुदलाची आणि त्यावरील व्याजाची संपूर्ण वसुली होईपर्यंत कर्मचारी शासकीय सेवेत होता.

व्याजाची परिगणना

- (अ) घर बांधणी अग्रिमावरील व्याज काढण्याची जी पद्धत दर्शविण्यात आलेली आहे ती पद्धत वाहन अग्रिमावरील व्याज काढण्यासाठी सुद्धा अनुसरता येईल. (सदर पद्धतीने व्याजाची रक्कम रु. २,८४९.६५ येते).
- (ब) वाहन खरेदी करण्यासाठी राज्य शासकीय कर्मचा-यांना द्यावयाच्या अग्रिमावरील व्याजाचा दर हा एकच असल्यामुळे पुढे दर्शविलेल्या सूत्राचा वापर करणे अधिक सोईस्कर होईल.

$$\frac{N(N+1)}{2} \times \frac{M}{12} \times \frac{R}{100}$$

$$\frac{\text{सं}(\text{सं}+१)}{२} \times \frac{\text{ह}}{१२} \times \frac{\text{द}}{१००}$$

Where :

N = Total No. of instalments

सं = हप्त्यांची एकूण संख्या

M = Amount of Equated monthly instalments

ह = समान मासिक हप्त्याची रक्कम

R = Prescribed rate of interest

द = व्याजाचा विहित दर

(क) वर नमूद केलेले सूत्र अनुसरून व उर्वरित गृहित बाबी विचारात घेऊन वाहन अग्रिमावरील एकूण देय सरळव्याजाची रक्कम काढल्यास ती खाली नमूद केल्याप्रमाणे येते.

$$\frac{N(N+1)}{2} \times \frac{M}{12} \times \frac{R}{100}$$

$$= \frac{60(60+1)}{2} \times \frac{233.33}{12} \times \frac{8}{100}$$

$$= \frac{3660}{2} \times \frac{1866.64}{1200}$$

$$= \frac{6831902.4}{2400}$$

$$= \text{Rs. } 2,864.62$$

$$= \text{Rs. } 2,847/- \text{ (Rounded off to next rupee)}$$

(* रू. २३३ असा पूर्णांक घेतल्यास व्याजाची रक्कम रू. २,८४३ येईल)

परिशिष्ट तीन

- (१) कार्यालय प्रमुखाने / अग्रीम मंजूर करणा-या प्राधिका-याने केलेल्या व्याजाच्या परिगणनेचे व त्याच्या वसूलीचे लेखापरिक्षण अधिका-याकडून लेखा परिक्षण (पोस्ट ऑडिट) होते हे ध्यानात ठेवावे.
- (२) अग्रिमाच्या मंजूरीच्या आदेशामधील विविध अटी / शर्ती / बंधने / यांचे उचीत वेळी पालन होईल हे कटाक्षाने पहावे. कोणत्याही परिस्थितीत शासनाच्या पुर्वानुमतीखेरीज अग्रिमाची / व्याजाची वसूली पुढे ढकलता येत नाही हे लक्षात ठेवावे. अग्रिमाच्या मुद्दलाचे व त्यावरील व्याजाचे हप्ते बांधुन देताना नीट काळजी घ्यावी व सर्व वसूली शक्यतो कर्मचारी सेवानिवृत्त होण्यापूर्वी पूर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी. कर्मचा-याला एकूण किती अग्रीम मंजूर करावयाचा आहे / केला आहे ते, तसेच अग्रिमाच्या मुद्दलाच्या व त्यावरील व्याजाच्या वसूलीसाठी एकूण किती मासिक हप्ते, हप्त्यांची रक्कम किती याचा तपशील मंजूरी आदेशात स्पष्ट नमूद करण्याची दक्षता घ्यावी. (अग्रीम २/३ हप्त्यात द्यावयाचा असेल तरीही पहिला हप्ता मंजूर करतानाच अशी दक्षता घ्यावी.)
- (३) दंडनीय दराने व्याज आकारण्याबाबतच्या अटीचा स्पष्ट निदेश मंजूरी आदेशात न विसरता करावा.
- (४) अग्रीम मंजूर करताना मागणी अर्जदार तद्संबंधिच्यां विहित नियमातील व वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या कार्यकारी आदेशानुसार विहित सर्व अटी व शर्ती पूर्ण करतो आहे किंवा नाही हे काळजीपूर्वक तपासून पहावे.
- (५) ज्याला अग्रीम मंजूर केला आहे असा कर्मचारी दुस-या कार्यालयात / विभागात बदलून गेल्यास वसूलीत खंड पडणार नाही व आवश्यक त्या कायदेशीर कागदपत्रांची योग्य वेळी पूर्तता करून घेतली जाईल या दृष्टीने दक्षता घ्यावी.
- (६) अग्रीम मंजूर करण्यात आलेल्या प्रत्येक प्रकरणी अर्जदाराकडून कागदपत्र (वैयक्तिक बंधपत्र, प्रतिभूती बंधपत्र, गहाणखत, करारपत्र, वगैरे) घेताना सक्षम प्राधिका-याने नीट काळजी घ्यावी व असे कागदपत्र सुरक्षित जपून ठेवावे. जामिनदारांची पदनामे, कार्यालये, निवासस्थाने यामध्ये जेव्हा जेव्हा बदल होईल तेव्हा तेव्हा अशा बदलांची नोंदवहीत नोंद घ्यावी.
- (७) वसूलीसाठी एकदा हप्ते निश्चित केल्यानंतर त्यात शक्यतो बदल करू नये म्हणजे कोणत्याही स्तरावर कसलीही अडचण भासणार नाही व व्याजाच्या परिगणनेचे व मुद्दलाचे व व्याजाच्या वसूलीचे कार्य सुकर होईल.
- (८) कर्मचा-याला / अधिका-याला मुद्दलाच्या / व्याजाच्या वसूलीपोटी आगाऊ भरणा करावयाचा असेल तर तो मुद्दलाच्या / व्याजाच्या मासिक वसूलीसाठी विहित केलेल्या हप्त्याच्या पटीतच करण्यात येईल याची दक्षता घ्यावी म्हणजे हप्त्यांमध्ये किंवा परिगणनेमध्ये अडचण येणार नाही.